



Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 39. Qualiter procedendum contra clericos, qui publicè dicuntur habere concubinas, sed citati & examinati idnegant.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

in corporali. tenent Felin, in c. at si clerici. de jud. Foller. Bero. Bermond. & plures alii, quos citat & sequitur Clarus, l. c. quamvis addat verum esse, quod pro fornicatione, quæ insignem habet deformitatem (per quam credo, intelligit illam, quæ adjunctam habet malitiam stupri, incestus &c. de qua paulò post) clericus sit deponendus. De cætero, quin Episcopus, inhærendo istis antiquis canonibus, quandoque pro fornicatione simplice, etiam sine prævia monitione, deponere possit & privare possit, talem clericum, ut Reiffenst. n. 50. ob stare non videtur, quod c. clericos, l. c. scilicet. & Trid. ne quidem pro concubinato, qui longe majus delictum continet, clericus puniri non possit pœnâ privationis beneficii, sed tunc demum, ubi præcessit monitio, privatio fructuum, suspensio &c. Cùm etiam Trid. sic statuendo de concubinariis tollere non velit per hoc libertatem seu arbitrium Episcopis procedendi etiam cum concubinariis secundum jus commune vel secundum suum decretum, ut dicitur quæst. ante hanc penult. cùm & ipsum Concilium cit. c. 14. dicat: *alioquin pœnis à SS. Canonibus vel statutis ecclesiarum postis puniantur*, adeoque & hi, dum constat de actuali eorum fornicatione multiplicata quandoque privari possint sine præmissis jam enumeratis, Reiffenst. h. t. num. 54. in fine.

2. Resp. ad secundum: Fornicationem qualificatam seu continentem rationem stupri, adulterii, incestus, sacrilegii, Sodomix &c. posse puniri pœnâ depositionis seu perpetuæ privationis beneficiorum, etiam absque monitione prævia, constat ex variis SS. Canonibus. Sic enim hæc pœna statuitur clerico fornicanti cum moniali. *can. si quis Episcopus, 27. q. 1.* fornicanti cum filia spirituali, quam ex Baptismo suscepit, aut cujus confessionem audivit. *can. si quis sacerdos. & can. non debet, 30. q. 1.* cum consanguinea vel conjugata. *can. si quis clericus, dist. 81.* Arg. *can. lator, 2. q. 7.* junctâ Gl. v. incorporali. Abb. in c. at si clerici. de judic. n. 35. Farin. l. c. a. n. 23. Sodomix verò non tantum omni beneficio, sed & privilegio privantur, degradantur, traduntur Curix læculari ulterius puniendi juxta constitut. 2. Pii V. cum primum. & constit. 72. horrendum. Quæ pœnæ jure antiquo statuta fornicationi tali qualificata, cùm nullatenus jure aliquo recentiore revocentur, manent hodie in vigore.

Quæst. 39. Qualiter procedendum contra clericos, qui publicè dicuntur habere concubinas, sed citati & examinati id negant?

Resp. De hoc statui in c. tua nos. nimirum, quod si concubinatus ita sit publicus, ut certo notorius censeri debeat, adeoque nulla tergiversatione celari possit. V. g. si clericus publicè secum in domo detineat mulierem suspectam, quam ut uxorem tractet, maximè, si publicè alar filios ex ea susceptos, ut cum Barbof. in cit. c. tua nos. num. 7. Pirh. h. t. num. 15. etiam nullo existente accusatore, & sine testibus aliave probatione, clericus talis, quantumcunque neger crimen, condemnari & puniri potest. in notoriis enim Judex procedit ex officio, etiam nemine accusante. Farin. in pr. crim. p. 1. q. 21. num. 61. Barbof. l. c. num. 2. & in notoriis juris ordo non servatur.

Clar. pr. crim. §. fin. num. 9. Farin. l. c. num. 60. Menoch. remed. 14. recup. num. 60. Barbof. l. c. Quod si tamen in hoc casu, clericus negaret esse notorium, testes, qui de notorio testantur, sunt producendi, Pirh. l. c. quos etiam super notorio & consuetudine recipi sine juramento, ait Barbof. l. c. num. 5. citans Mascard. de probat. concl. 1362. num. 17. Si verò concubinarus sit, non ex evidentia facti, sed ex fama tantum, opus erit probatione concubinatus per testes ad hoc, ut condemnari & puniri possit, ira etiam, ut juxta textum cit. c. tua nos. non sufficiant testimonia bonorum virorum, inter quos habitant illi clerici; cùm, ut dicitur, l. 3. §. idem D. Hadrianus. ff. de testibus: non testimoniis, sed testibus sit credendum, hoc est, non testimonio simpliciter sine juramento dato. ut Gl. in cit. L. v. testimonio. aut etiam dictis eorum, qui deponunt de auditu alieno, vel testimoniis extrajudicialibus; sed ipsis testibus legitime productis & examinatis, & sub juramento deponentibus in judicio sit credendum, ut cum Abb. in cit. c. n. 7. Pirh. l. c. quanquam, ut addit Pirh. istiusmodi testimonia non jurata, & quæ sunt de auditu tantum generent famam publicam, non sufficientem quidem ad condemnandum reum, sufficientem tamen, ut Judex inquirere possit de crimine multòque magis, ut admittere possit accusatorem adversus clericum ad querelam & testes producendos, qui de ipso crimine etiam testentur. Ac denique licet crimen sufficienter probari nequeat, orta tamen sit talis suspicio, ut ex ea scandalum generetur in populo, quia publicè infamatus de crimine, etiam nullo comparente accusatore, inducenda est ei canonica purgatio, quam si præstare noluerit, aut in ea præstanda defecerit, puniendus est secundum canones, Arg. cit. c. tua nos. & Gl. fin. ibid.

Quæst. 40. Num publicè concubinari cogi possint ad jurandum se concubinas velle dimittere?

Resp. Episcopus seu locorum ordinarios ad id eos cogere non debere, ne, si in idem fornicationis peccatum relabatur, perjurii etiam reatum incurrant, sed per suspensionis & interdicti sententiam ad hoc cogendi, & si ad easdem redire, vel alias reassumere præsumperint, perpetua (hoc est, donec respiciant) excommunicationis sententia in eos ferenda. ita statuitur c. clericos. h. t. qui textus etsi tantum loquatur de clericis in Sacris constitutis, & publicè habentibus concubinas, idem tamen dicendum de clericis minorum ordinum aliisque concubinas privatim habentibus, & quidem, ut ab his multò minùs sit juramentum exigendum, quàm à constitutis in Sacris, & publicè eas habentibus, dum his imponendi juramentum major videri poterat ratio, quia gravius peccant. Barbof. in cit. c. clericos, num. 3. in fine. Pirh. h. t. num. 11. Ratio verò sic statuendi generalis afferri solet, nimirum, quod nemini sit deferendum juramentum cum probabili periculo & timore perjurii, cujus materiam aut occasionem superior aut Judex subministrare non debet juxta c. ille, 22. q. 5. Nav. in man. c. 12. n. 20. Alciat. de præsump. reg. 2. præsump. 10. Menoch. de arb. c. 192. num. 2. Tiraquell. l. 9. connub. gl. 1. p. 6. n. 55. Suar. de relig. Tom. 2. tr. 5. l. 3. c. 14. num. 18. Sayr. clav. reg. l. 5. c. 5. num. 3. quos citat & sequi-